

AROME MAGGI

Poincard & Veyret

Poincard & Veyret

HỌC THUYẾT

Thế nào là xã-hội ?

Nhắc đến câu hỏi đó, có người sẽ trả lời xã hội là một đám người cùng ở với nhau. Theo về hình-thức, thì trả lời như vậy là đúng. Song về theo về tinh-thần thì chưa hết nghĩa.

Kiếp nhiều gạch chất vào một đống, chỉ là đống gạch mà không phải là bức tường, hiệp nhiều người sống thạc không quan hệ cùng ở với nhau chỉ là một đám người, chưa đủ kêu là xã-hội.

Xã-hội tuy cũng do nhiều người kết-kiệp mà nên, nhưng mà trong giữa chỗ nhiều người đó, lại cần có sự quan-hệ cùng chung, sự hành-vi cùng-chung, sự sanh-hoạt cùng-chung, thì mới có thể kêu là xã-hội được.

Gia-dinh tức là một thứ xã-hội. Vì rằng những phần tử ở gia-dinh cha mẹ, con cái, vợ chồng, anh em, chị em, người nọ có liên-lạc với người kia.

Trường-học cũng là một thứ xã-hội. Vì những phần-tử trong trường-học giáo-sư, học-sinh người nọ có liên-lạc với người kia.

Ngoài ra như chánh-dã, công-hội, hương-thôn, đồ-thị v... v... mỗi thứ đều có thể kêu là một xã-hội.

Đó những xã-hội nhỏ, Hiệp nhiều xã-hội nhỏ thì thành ra xã-hội lớn. Một nước là xã-hội lớn.

Tóm lại, phạm-vi của xã-hội tuy có lớn nhỏ, mà sự can-liên gian-điều thì không khác chi nhau, cho nên người ta có thể nói rằng: Phạm một bầy người cùng ở với nhau, mà có sự quan-hệ cùng-chung, sự hành-vi cùng chung, sự sanh-hoạt cùng-chung thì là một xã-hội.

Nhưng sự cùng-chung đó, tồn-hiện ở đâu? Nói vấn đề thì tồn-hiện ở trong những phong-tục đạo-đức tư-tưởng của xã-hội. Vô luận xã-hội nào, ít ra cũng phải có đó mấy thứ cùng-chung đó. Đó tức là chế-độ của xã-hội.

Công-dụng của chế-độ xã-hội, cốt để lập ra ở trên xã-hội một khuôn mẫu hành-vi cho cá nhân, không cứ người nào, đều phải trông vào khuôn mẫu đó mà hành-dộng. Vì như việc chào khách, người Tàu thì vái tay, người Tây thì bắt tay. Vậy thì vái-lạy tức là khuôn mẫu sự

chào khách của Tàu, mà bắt tay thì là khuôn-mẫu việc chào khách của Tây. Bắt tay và vái-lạy, hình-thức trong khác nhau, mà cùng là chế-độ của xã-hội hai nước đó.

Hết thấy các chế-độ như vậy, đều là khuôn mẫu của xã-hội. Những chế-độ đó khó, g-phải là thành lập một lượt thì không đổi thay. Đòi thay luôn-luôn. Mỗi khi chế-độ đổi thay như vậy, thì xã-hội tất phải sanh ra vấn đề. Song ma then chốt của sự đổi thay đó, không phải do ở bđà thân cái chế-độ ấy, do ở thái-độ bầy người trong xã-hội đối với chế-độ ấy ra-uo. Nói cho rõ ra, thì chứng nào có nhiều người công-nhân một chế-độ nào của xã-hội phải đổi thay, chứng đó xã-hội sẽ sanh ra vấn-đề.

Vậy thì vấn đề xã-hội do ở quan-niệm của xã-hội mà sanh ra. Phải chỉ một thứ chế-độ nào có bất-lương đương nào, mà người trong xã-hội không chịu ý đến, thì chế-độ đó cũng không thay đổi. Vì như vấn-đề lao-công, ở vào những nước hoặc những đời trich-độ dân-tri của thấp kém, thì dầu, giờ làm nhiều, tiền công ít, cách đối-đãi hà-khắc, nhưng mà những kẻ lao công cũng chịu bđn phần phải vậy, thì xã-hội đó cũng không sanh ra vấn đề; ở vào những nước hoặc những đời trich-độ dân-tri đã cao, đối với những sự: giờ làm nhiều, tiền công ít, cách đối-đãi hà-khắc, họ biết là một sự bất-bình đẳng, lấy làm một việc rất đau đớn, tức thì việc đó sẽ sanh ra vấn-đề.

Coi vậy thì biết vấn-đề của xã-hội nào, đều do trich-độ dân-tri của xã-hội ấy, trich-độ dân-tri càng cao, thì vấn-đề của xã-hội càng nhiều, trich-độ dân-tri càng thấp, thì vấn-đề của xã-hội càng ít: xã-hội không có vấn-đề gì sanh ra, thì dân-tri của xã-hội thiết là đời mặt. Nếu mà không thế, ấy là ở trên xã-hội, phải có một vấn-đề chuyên-ché rất lớn, làm cho cái xã-hội đó không thể mà cựa cựa được.

Những kẻ không nghĩ thì cho rằng những khi xã-hội yên lặng, tức là cảnh-tượng thái-bình, nhưng không biết rằng cái hiện-tượng ấy, tức là điềm xã-hội sắp sửa tiêu-diệt.

Một giây một buộc: ai dang cho ra? :

Vừa rồi các báo Thượng-Hải báo nào cũng có nói về một câu chuyện tình lạ lắm.

Một cô thiếu-nữ người Tàu, con nhà thượng lưu xã-hội, lại như vương-vi, láng-liu, khăn-khâu, với... lên đây-tờ trong nhà, rồi mề tit tho-lô lấy nó, in hết như chuyện bà hoàng-bầu mà mề tên đây tờ ở trong tuồng Ruy Blas của Victor-Hugotien-sanh.

Thế mới biết trong cái hi-tình thường có nhiều lẽ ta không thể nào giải được.

Nghề đời ta thường thấy việc gì kỳ lạ chứng nào lại có nhiều người biết chứng này, mà những cặp trai-gái lên lại thường mau «trung-hưng»

Đến khi chuyện vừa đó bề, chỉ tên đây tờ "sương mà cực" kia liền bị tổng-giam và tòa an

Tau kêu án đđn hai năm tù. Tên đây tờ là một thầy có Wang-Wei-Hou, tức là tên người thiếu-nữ ấy, tỏ ra một người con gái đđng-cầm phi-thường lắm.

Có chăng những không khép-nép e-dè mà lại ngang-nhiên đđng ra chđng án cho cái người vừa tình-nhưn vừa đđng-ừ của cô. Nhưng rồi lại không gđp có Trich-Dục-Tu làm chánh-tòa, nên sự chđng án của cô Wang đđ không lợi mà lại có hại: Tòa án lại xử thêm cho tên đây-tờ hữu-tử nữa là bốn!

Có lẽ mấy anh quan tòa ở Thượng-Hải họ không biết «tình» là vật gì chđng há?

Lần này có Wang mới thiết là thất vọng quá: ra tòa bị thất kiện, về nhà bị mả-mai. Bên tình bên hiếu bên nđng hơ? Trái hẳn với cô Thủy-Kiều và chàng Đông-Lộ-Dịch, có Wang bên vút ngay chữ hiếu đi tuốt đến nhà tên đây-tờ kia, ở chung với mẹ và vợ lớn của nó.

Than ôi! làm thân một người con gái, gđng-giỏi trđm-anh, mặt hoa da phấn, đã không lấy được một tấm chồng cho xứng đáng thì cũng chđng nói làm chi, ai ngờ đầu lại phải truy-lạc đến cái địa vị liêu-linh của một tên đây-tờ mà cũng cam-tâm thì thiết là chuyện hiêm có vậy. —

Thi-văn

Cảnh hoàn hồn

Bằng lăng non tây bóng ác tà
Nghìn trùng mờ mịt gió sương pha

Lia bầy ngư ngác chđm tìm tở
Lạc bước bơ vơ khách hỏi nhà
Hưu hắt bên mình luđn gió thổi

Lững lơ trước mặt đđm mây qua
Biết ai cùng ban trong khi vắng?

Vắng vắng bên tai tiếng gọi «phân!» (1)

(1) Phđ là đđ.

Trần-gia-Thoại
Nam thành hođi cảm

Thđy đđn đđ-hội tưởng rằng vui,
Ngđm cảnh Nam-chđu tưởng ngđm ngđi!

Quyđn lợi phđn minh trđ mất ếch,
Cunh tranh lđ khách «hđng» đđn ruid.

Sơn hà cảm tà còn nguyên đđ,
Nhơn vật vđn-minh đđ khác rđi,
Nước đđ bốn nghđn năm ngđnh lại,
Tđm lòng hođt-cđm «đđ» bao thời.

Trđng-Thiđn

Chđ mua cười

Ăn nhiều thì bụng lớn
chđ sao!

Anh Mít có đđra con trai sáng
lđng thông minh lđm nên đi
đđu đđnh cũng đđc no đi theo đđ
nó tho tho đđ buồn.

Một hôm chiều mát, hai cha
con lđng thđng đđo chơi ngođi
tđnh thành, tđnh có gđp một ông
quan lớn cũng đi bác-bộ lđi đđ.

Thđng nhỏ vợ vđng hỏi tđn nó
rđng: Ai mà bạn đđ tốt quá vậy
bđ?

— Quan lớn Mđ đđ con.
— Sao người ông coi đđnh đđng
lđn quá vậy bđ?

— Ngđi, mđp nđn đđ thật nhiều.
— Ầy, mà sao cái bụng lớn
quá?

— Thì mđp tđc nhiên bụng
phđi lớn.
— Còn tđn thđng Luđc cđng
mđp mà bụng sao không lớn.

Anh Mít lđng-tđng, cau mặt
đđp rđng: Con nhiều chuyện
quá: quan lớn thì bụng lớn chđ
sao?!

Thđng nhỏ tđc mặch hđt rđng
rđng: Bụng quan lớn, sao phđi
lđn vậy bđ?

Anh Mít phđt khđng đđp đđn:
Ăn nhiều thì bụng lớn chđ sao!
Nđn đđ, đđng hỏi nđn mà phđi
đđn!

T. H.

QUINQUINA COUSIN

Ce tonique préparé avec des vins de toute première qualité, est un apéritif puissant et un reconstituant de premier ordre.

Son emploi régulier redonne force et énergie aux personnes affaiblies et entretient la santé chez les bien portants.

Ce VIN n'est pas un médicament

SEULS AGENTS POUR L'INDO-CHINE
Lucien BERTHET & Co
SAIGON

GARAGE ORIENTAL
58-59-60, Quai de Belgique
1, Rue d'Alsace.

Xe hơi hiệu DELAGE

Torpédo 11 H.P., 4 cylindres 3.800 p.
Torpédo 14 H.P., 6 cylindres 4.200 p.

Là một thứ xe
ít tốn hao hơn hết,
Chắc chắn hơn hết,
Lịch sự hơn hết,
Em-ai hơn hết.

Bán tại hàng:
Sie des Garages Charner
131, 133 BOULEVARD CHARNER - SAIGON

Hãy xem trong thứ 3 có bài «Mấy lời ngđ cũng anh em thợ hđt tóc.»

Hãy đọc tiểu thuyết: **Đáng X**
Nặng vì tình
Hay làm!

Xem phụ-trương có đđn «hiên Tiểu-thuyđt hay lắm.

Sđ Có?
Một cuộc chơi giải trí rất thú vị, kỳ lạ chơi CỜ-QUAN, chơi có quan thiết là một cách mua vui và giải trí có thú vị lắm. Bđc kỳ gia trđ bđ lớn gì cũng đđu chơi đđng cả, vì bđn có này in bằng chữ quốc ngữ.
SĐ CÓ SĐ CÓ

Cái gì thiết hoàn toàn thì thường hay có da mào...

VICHYLAX

là một vị thuốc xđ thiết tinh hảo,

Annam ưa dùng lắm, chắc sao cũng có kẻ muđn dá mào; Nhưng mà Annam có đại gì mà đđ gđt đđc.

Vậy nên mua ở đđu cũng phải nđi cho đđc hiệu VICHYLAX.

Có bán tại:

ĐẠI-PHÁP ĐẠI-DU-ỢC PHÒNG

Môn bài 84-90, Dương d'Ormay — SAIGON

Mỗi ve giá. 0 45

RẤT NHU ĐỒ MỸ NGHỆ BẮC

ĐỨC-LOI

105-109 Rue d'Espagne - Saigon
(Kinh định quan Xã-tây)
Tôi mong ơn quý vị chiểu cố
đi để năm nay nên bắt đầu được
thành đạt.

Thuốc ho sắc vàng

Thuốc này trị những chứng ho
Như: ho gió, ho lao, ho lâu, ho sát
buyết, ho hang lâu mau.
Thuốc này có trong một hai ngày thì
thấy thuyên giảm nhiều: ăn ngon,
ngủ được, thì quả nhiên cốt ho phải
tiêu trừ.

ĐỈNH BỨC KIM THỜI

Đã chụp hình
bằng đèn điện mà
không cần phải
chụp bằng sáng
trời. Mọi chỗ
chính lại hoàn toàn
không cần phải
chụp bằng sáng
trời. Mọi chỗ
chính lại hoàn toàn
không cần phải
chụp bằng sáng
trời.

Ái muốn học

Một vị khách...
Trung-Vương học hiệu (Ecole
Centrale) Paris ra, có giờ
rảnh muốn dạy cho mấy
thầy thiếu niên nào học thì
brevet và baccalauréat.

Muốn mua giấy trái

Tôi có lịch mua những
giấy của hãng học TRUNG
PHÁP NGÂN HÀNG phát
ra (Bons Douxers 5%) ở ở la
Banque Industrielle de Chine).
Như ai có những giấy tờ
ấy mà muốn bán thì xin
đến thường nhật hoặc viết
lưu đến cũng được.

ĐOÀN THIÊN TIỂU THUYẾT
PHƯỜNG RẦY ĐÀNH CAM...

Tác giả: LÊ-HAI
(Tiếp theo)

Ông ơi! Con nhà bần-vi
cố phước đức lớn lắm mới đi
tôi đây, mà lẽ tôi đây là cũng
đàng rồi. Con sực đâu mong
chuyện gì? Ời mới xin ra dạy
học, được: bỏ dạy tại trường
sinh Mỹ-tho. Dạy được 2 năm,
lương bổng chỉ đủ xây xai, chứ
chưa có dư giả gì. Mà may là tôi
chưa lo vợ sớm đã. Bây giờ
tôi nghe người đời yêu nhiều,
hỏi tôi ưất tực, ấy cũng bởi
tôi rảnh rỗi quá. Cha mẹ tôi
chỉ trông cậy có một mình
tôi làm việc hầu trợ cấp cho gia
đoại đang lúc khôn-nguy, khuôn
bách và nuôi mấy em tôi đi học.
Chẳng hay nếu tôi xin thôi ra
ra thì ai dạy anh các con mình?
Nhưng thiết tưởng nếu mãi tôi
lần lựa nạn ở lại trong ty giáo-
huấn thì tôi không tranh khỏi
cái bệnh ho lao sau này. Tôi bèn
nhất định xin thôi về nhà
đường sức. Được vài tháng,
trong mình có vẻ khỏe khoắn.
Sẵn có cuộc thi chọn thư ký ở
Toà bô, tôi bèn vào đơn ứng cử
và được chấm đầu đầu. Mãn
được một năm, cha mẹ tôi
mỏi lo vợ cho tôi. Lương bổng
của mấy thầy thư ký cũng chẳng
hơn gì của các hàng giáo viên.
Bây giờ tôi đã có vợ nên chỉ
tôi giúp cho cha mẹ không đặng
hiệu, vì tôi còn phải lo trả não
nhà cửa, con nước, bánh lương,
mùi, tiền, ờt tôi mà thành thử
chàng nào đều trút thàng này.
Cổ lực vợ đau, con đau, tôi đau
cùng đặng tin nhà cho hay me
cảm, cha rết, mà thàng nào có
sự như thế thì phải vay hỏi
thêm mới đủ xài. Mãn việc ở
Toà bô 3 năm, đã chẳng đư
động đồng nào, lại còn mang
thêm chốc năm trăm đồng nợ
là khác. Các chủ nợ hăm he đòi
trừ tiền lương, đòi giam thân,
đòi phạt mài nhà cửa, tăng thuế
tôi phải mượn một kẻ trong 36
kế hay xưa nay là đi đảo vì
thương sách; mà bảo vợ con về
ở với cha mẹ, còn tôi thì vào
đơn xin thôi, quá giang tàu lên
Nam-vang trốn tránh ít lâu.

Nói lời này ông Phan Phương
bèn tiếp nói: « Chà, phải, chủ
em rằng mà tôi nay có lẽ cũng
lên tới chức phán-sự thượng-
hàng rồi. Ông dứt tiếng làm
cho Hồ-thế-Ngân mỉm cười mà
liếp rằng: « Sau khi lên Nam-
vang một tuần lễ, nhờ người
bạn đồng hương tên Lê-Hiệp
đem vào màn ở hàng Ngân-hàng
Đông-Pháp. Lương nhứt định
cho là năm chục đồng. Mãn 2
năm chỉ lên có 10 đồng thôi.
Mỗi tháng tôi phải gửi về nhà
phần nửa con phần nửa trả tiền
cơm và các việc xai riêng. Té ra
trong 2 năm đã qua đóm lại túi
cũng vẫn trống trơn.
Bây giờ tôi mới hiểu rõ cái sự
làm lương của tôi lúc còn ởm
sách, mắt thấy ông Phan không
đen, áo dài, thầy kỳ kia u học
u huiit mà ham, mà ao, mà ước,
nay biết lại cái vinh diệu
ấy, cái sang trọng ấy là ở chỗ
trốn nợ, xa cha mẹ, vợ con, lưu
lạc ở người là thế này.
Buồn quá và tự nghĩ cho cái
đời tôi không lẽ vì chút nợ nần
kia mà phải chịu đòn vọt đến
tuổi mái ở xứ lạ hoai sao? Tôi
nhất định xong, làm đơn xin
thôi mà trở về quê nhà nơi nghĩ
ít lâu. Năm thiết, chơi thiết, sanh
nhàm, sanh chán tôi mới từ giả
cha mẹ vợ con lên Saigon là lần
thứ nhất hủi kiếm số làm. Nhờ cái
giấy chứng của nhà Bàng mà tôi
kiếm số làm mau thay. Mãn việc
2 năm ở Saigon mà tôi chưa
chịu đem vợ con lên. Bây giờ
tôi có 3 đứa con, ai trai một
gái. Với số lương sáu bảy chục
mỗi tháng ở cái cảnh Saigon là

này cũng chẳng qua là làm một
người mần công được bi u-
hoe, lương tháng, lương ngày
mà giàu nổi chi? Với cái vài
củ này tôi qui trọng hơn cái
ni kia, cái quần đơ bần này tôi
yêu mến hơn cái quần tây nọ.
Ông hãy dóm xa xa kia có một
cánh nhà là lớn 3 căn hai mái là
môi lợp, trong nhà có vợ người
may và sắc mặt vui vẻ đưi
đất mấy đừa con nhỏ ra tới
mập tròn chạy giỡn, còn ngoài
sân thì chất 3, 4 đống rơm cao,
nơi vựa lúa còn vài trái gia,
ấy cũng nhờ tôi kịp sức chửa
cái nghề vô củi ra lớn kè nhâm
bận đồ tây nọ. vui hẳn bỏ đồ
này, tôi mua ruộng ra ruộng
chăm nom coi làm, hí mùa,
hoặc rảnh rảnh viết vài giờ
dưỡng báo nào có giá trị chơi,
rảnh rảnh viết tiểu-thuyết, như
cuốn « Chi Trương Phi » ông
cầm coi đây. Buồn trò chuyện
cũng mấy đũa mực ông bẻ
cơm này, ông chỉ chừng nào cho
biết bần phận làm dân Việt-
Nam đối với nước Nhà sau
này hữu dụng đến đâu. Tôi
nà làm nuôi nấng mãi cái
óc tối ngu xuẩn kia thì e cho
ngày hôm nay tôi chỉ có cái
nhà ở, vợ con tôi quên số không
lành, đến khi vợ tràn pảii sạch,
chúng đất gởi xương là khác.
Thôi này giờ tôi nói cũng nhiều
rồi, vậy tôi xin...
cái mỗi hư-vinh kia mà làm
cho tôi lạc nẻo sai đàng, thì vợ
con tôi khỏi phải ngan nham
thăm tôi.

Ông Phan-Phượng nghe Hồ-
thế-Ngân nói rết một hồi, làm
cho ông bợ ngỡ báo-ngáo,
sợng mặt, sượng mảy mà
rằng: « Thôi chủ em quyết chỉ
như thế thì thôi, nhưng thật ra
xưa nay tôi chẳng gặp ai như em
là người tân-học mà làm lãnh
thê này! »
— Phải, phải nghe hai chữ
tân-học của ông vừa nói đó mà
tôi bắt túi thẳm. Ông ơi! đánh
trống động chuông, bực máy
động rừng, cho phần nhiều biết
bao các anh tân-học, chum học
còn là người, mà đã học nhiều
rồi, có khi chóng cảm như
thế này! »
— Phải, phải nghe hai chữ
tân-học của ông vừa nói đó mà
tôi bắt túi thẳm. Ông ơi! đánh
trống động chuông, bực máy
động rừng, cho phần nhiều biết
bao các anh tân-học, chum học
còn là người, mà đã học nhiều
rồi, có khi chóng cảm như
thế này! »
Thôi, thôi, ông hãy nghe bài thi
đây, ông sẽ rõ tất lòng tôi:

Tôi không bao giờ biết lòng
sự chỉ là chẳng thật, mà với ông
lại là người đã từng trải, ông lại
chả rõ ư? Tôi mà chẳng mang
lấy chứng bệnh ho lao, ho tẽn,
thì ông hãy phạch thử cái ngực
của ông đây xem, bộ xương
sườn của tôi đã bầy ra còn
hơn của ông, cái mặt của tôi đã
thôn vò như người lớn, 7 chục
tuổi, tương tôi lớn không như
cô ma, đầu được mạnh bạo như
thế này? Huống chi 10 năm trôi
nổi, bay nhảy khắp nơi, ấy là
lúc nhớ mới lần lên đó, mà xem
lại, với nỗi gào kia, lo còn chưa
sống thay, há bỗng nay cái tuổi
trên 30 rồi lại mong gầy dựng
cơ nghiệp gì? Mà phải xử
thần ra buồn bán chỉ sao, cái

TRUNG-CHAU-LU-QUAN
CANTHO
Hotel Central
Là nhà nghỉ mát, đẹp nhất và
phòng nhứt nhất tại thành-thành
Canttho. Nửa cũ mới vừa rồi, theo
tức vò kim thời, mỗi phòng đều
có nước máy, mỗi phòng đều
có phòng tắm riêng. Mỗi tầng lầu có
sai cầu liêu máy.
Cũng có phòng rộng lớn, nguyên
một căn nhà, để riêng cho qui khách
khách đi đường có đem ba con theo
đồng.
Nhà nghỉ ở trung ương thành-thành,
đường số 10 Delanoue, ngang nhà 10
Hien-giang, là nơi rất thị trí.
Giá tiền phòng mỗi 24 giờ từ 7 1/2
đến 10 1/2 p.
Nhà nghỉ lại có bán cơm Tây, có
đầu bếp rất khéo.
Qui vị hành khách có dịp đến Can-
tho, xin mời ghé lại nhà nghỉ chúng
tôi một lần thì sẽ cách chúng tôi làm
rất là vui lòng qui khách.
ĐỒ-VĂN-Y
Quản-ly nhà Trung-Chau-Lu-Quan
Khánh Sơn

Au bon marché Saigonais
NGUYEN THAM
54, Rue Viénot 54, Saigon
Lụa Thượng Hải rộng to khổ 0m75, thur thiết tốt, một thước 1p.70
Lụa Thượng Hải rộng to khổ 0m75 hàng vừa một cái 1.30
Chemise soisette có một cổ một cái 2.00
Chemise crepon Danton hàng tốt 2.50
Chemise crepon Danton hàng vừa 2.00
Chemise crepon hàng tốt có 1 cổ 2.50
Chemise rayure fantaisie tout pareil hai cote 3.50
Chemise madapolam parure rayures fantaisie 2 cote 3.50
Feutre velours noir « Huckle » thiết tốt 15.00
Feutre marques « Flechet » bord nhỏ, kiểu mới 8.80
Feutre marques « Flechet » kiểu mới, bord không viền 8.30
Feutre « Delion » kiểu mới, thiết tốt, bord viền nhỏ 15.00
Feutre bord nhỏ có viền kiểu mới 7.00
Casques en liège « Coq Galois » 4.80, 6.00
Casques en liège « Phụng hoàng cầu » 4.00
Casques en liège « Phụng hoàng Cầu » đàng sau giải 4.50
Casquette thiết tốt « Hatters mau fantaisie 2.50
Chapeau pique trắng và kaki người lớn và con nit 2.00, 3.00
Giày Tennis « Fleet foot » Yacuting một đôi 4.80
Máy hát hiệu Rex của nước Suisse thiết tốt nhiều kiểu mới có cata-logue riêng.
Gởi đồ theo cách contre-remboursement, qui khách muốn được mua lại thì xin gửi trước của từ một phần tiền.
Mandat de tên NGUYEN VAN TONG Directeur

CARROSSERIE PEINTURE
Réparation Mécanique
Saigon có một tiệm Nam-hiệp-Phượng là có phòng kiến rộng, sơn xe hơi thiết tốt, sửa chữa các thứ máy xe hơi rất cần...
May mười xe và áo nệm (capotes et housses) có đủ các kiểu thiết mỹ. Sàng đũa làm chiu-ly xe, không mất công chờ đợi.
Charter hình accuracy, bảo lãnh đủ ampere, dùng được lâu.
Các qui khách ở Lục-châu muốn hỏi công chuyện về xe-hơi xin viết thư thương nghị, bôn hiếu sẽ trả lời liền.
Nam-hiệp-Phượng
Bùi Khải, Directeur
163, Bd. Gallieni - SAIGON
Téléphone n. 178
Đường xe điện khí cholon.

PHOTO KHANH-KY
56 Boulevard Bonard
SAIGON
Chụp bóng và chuyên môn rọi hình lớn vừa khéo mà lại rẻ.

Nhiều kiểu lạ
Bên tây mới qua.
Thiết Mr Francis Sy chủ tiệm hột xoan. Người trải qua nhiều kiểu vò Médallions, bông dầm con nit, Cà rá, giày chuyên đồng hồ giây chuyên con nit, v.v. bằng vàng bạc thur hiệu 10 năm không bay, bền tây mới qua.
Xin ròi qui khách tới xem cho biết, thiết là nhiều kiểu thur nay chưa thấy.
Hột xoan mới qua, từ rày Mr Sy quyết mua rui hột thur tốt mà thôi.
Xin mời qui khách đến xem.
68 Bd Bonard Saigon

Phòng ăn lo vé việc thương mại
Lo về việc mua bán đất ruộng, nhà phố, vườn v.v., lo bao các việc liên thur đến tòa và lo bao về việc từ giấy sao lục các tờ giấy tại tòa án và các tòa bô. Vay xin qui khách có đũa chỉ hoặc tranh tụng nơi tòa hoặc muốn xin sao lục tờ giấy đều chỉ xin một đến phòng văn tôi mà thưng nghị và tôi tình cho các ông khỏi tốn kém vò lịch, xin mời đến phòng văn tôi tiếp rước từ từ và tôi có một người Annam ưu thông ngôn trong nhà nước và đã có giúp việc nhiều năm nơi phòng văn của các quan trong sự nên rất thông về việc liên thur và lo xem xét tờ giấy rất kỹ lưỡng cho qui khách.
Xin thâu các ông có việc đến phòng văn tôi môn-bái 117 rue d'Espagne Saigon.
LBANGY
377 rue d'Espagne Saigon

GHẾ XÍCH-ĐU
ONE KIỀU THONET
BÁN TẠI
THANG-LONG
30, Đường Sabourain
Saigon
Yêu THAN-CHUNG thì phải có động cho ai này đầu biết « THAN-CHUNG » là một cái sự quan của dân Nam-Việt!

NHA IN BAO TON

23, Rue Philippini et d'Espagne

SAIGON

Hiệu: là tốt nhất loại này
 HUYỀN: là tốt nhất loại này
 COI CHUNG MÁY CÀI NHẬN
 VAN HÒA CHỦ NHON

Sau xe nhỏ của ông
 ông dùng 12 mã lực
HOTCHKISS
 Sau xe lớn của ông
 ông trở lại 12 mã lực
HOTCHKISS
 Bây giờ ông nhứt định hạ ngựa 12 mã lực
HOTCHKISS
 là thứ trung

Bởi vì thứ xe đó có đủ sự tốt ông cần dùng Đường cho cô xấu đi nữa cũng được êm ái, lẹ, chạy mau. Thứ xe đó cầm tay hành đi chấu-thành nhẹ nhàng không có khó nhọc, sờ sờ tay sờ tay thành ra thứ xe rẻ hơn hết. dùng, dùng lâu.

Nếu ông chưa nhứt định
 Bởi vì ông chưa có đi thử

HOTCHKISS
 GARAGE JEAN LUMTE
 34, Bd. Nordom SAIGON

MÁY XAY GẠO

Cửa người Đức (Allemagne) hiệu Nagel et Kaemp, là một nhà chế tạo rất có danh tiếng ở hoàn cầu
KAMPNAGEL COLONIA FILIPINA
 Đaily độc-quyền cho còi Đông-Pháp
Sté Electro-Mécanique Indochinoise
 Máy gặt, máy cưa, và các thứ máy cho các nhà nông
 B. P. 38. - 2, rue Ohier (góc đường Charner và đường Ohier) Saigon - Téléphone: 516
 Adresse télégraphique: Comindoc

Ông vua thuốc lậu là ai

Thuốc trị lậu trong thế và trên là hiệu T. NGOC LIEN...
 Môn: ĐINH THÂN SONG & C. N. H. P. H. T.

PHẠM HẠ HUYỀN
 Transitaire
 Báo lãnh vận tải, làm thuế douane các hàng-hóa xuất-cảng nhập-cảng và gửi lãnh đồ hàng hóa.
 Có tiền bán sỉ: giấy, giầy, vải mùng, hàng bách, tạp-hóa ph-áo ở Việt Nam v. l. tra bông.
 Ở xa xin gửi thư thường-ngự.
 36 rue Sabourain Saigon. Téléphone: 231

École franco-Indochinoise de Dactylographie et Comptabilité Pratique
 1, Rue Legend de la Liraye, 11 Dakao Saigon
 Học sinh muốn mau thành tài và làm mau việc hãy đến Bưởi-tường mà học ba tháng Professoreurs cấp bằng Cao-đẳng kèm xét rất cho mau.
 1- Diplôme de l'Ecole supérieure à Paris, 2- Licencié en droit, 3- Docteur en droit, 4- Diplôme l'Ecole des Hautes Etudes à Paris.
 Thư và giấy thép xin gửi cho:
 M. Pham-vân-Vinh, Directeur
 M. Souce, Sous-Directeur
 16 Rue Legend de la Liraye 16 Dakao-Saigon.

Lệ-Công-Hòa công ty

62 Bd. Tang-Đức-Phượng Cholou
 Téléphone N° 425.
 Là công ty của các người thợ học Việt-Nam lập ra, ban đầu môn đồ chữ tượng theo kim-thuộc của các người thợ học anh-tai, sản phẩm chế ra rất đẹp mắt. Công ty có đồ đồ tạp-hóa (articles de bar) và máy đẹp Béc-ký và lại còn thêm những đồ gia-bát xua, xem qua rất hấp cho quý vị nào thích đồ có giá.
 Hơn Công ty còn mở rộng phần bán; quý vị hãy nghĩ rằng nếu về tủ chường nào thì lợi lợi cho chúng quý vị. Xin ai là thợ học An-nam, ai là đồng-bào nào tìm, xin lưu ý.
LỆ-CÔNG-HÒA
 công-ty cần cần

Qui danh của tôi

Đầy rành chữ Pháp cho nhà ló họ trên 13 năm rưỡi.
 Nay tôi mới xuất bản cuốn
TÔI HỌC CHỮ PHÁP
 cho nhà ló họ không có thể học theo cách gọi bài đến nhà
 Giá mỗi cuốn 2 \$
 Tiền gửi tôi chịu, man-dat gửi cho P. Roussel
 Cảnh trường
RAPID PROGRESS
 Cholou

N° 82 TIEU-THUYẾT

NẶNG-VI-LINH

(Dịch tiểu-thuyết tây)
 Người dịch: **VÔ-DANH-THI**
 IX
 (Tiếp theo)

Nếu như tôi giữ thân-thể thì tôi sẽ chết. Nhờ cách sinh hoạt vất-và như thế tôi mới dễ chịu bết. Và lại, ở đời những người đàn bà tử tế, có gia-dình có quyền-thích kia họ mới cần phải giữ-gìn thân-thể, đến như chúng tôi đây, hết một mai chúng tôi không thể làm cho vừa cái tánh khỏe khoắn và cái bụng khoái-lạc của bọn nonh-tinh dựng thì họ sẽ bỏ chúng tôi ngay và khi ấy chúng tôi lại phải truỵ-lạc vào trong một cái biển sâu không bờ bến. Tôi cũng đã trải qua cái cảnh ấy rồi, tôi đau nằm liệt tích trong hai tháng trời; ban đầu thỉnh-thoảng còn có kẻ hỏi thăm, đến vài ba tuần sau, chẳng hề trông thấy một con muỗi nào hết thấy.
 Tôi lại nói:
 - Vẫn biết rằng tôi với cô vốn là người đương nước lửa, song nếu như cô bằng lòng thì tôi nguyện hết sức chăm nom cô như là một người anh ruột, tôi không khi nào rời cô và tôi chắc rằng

tôi sẽ làm cho cô khỏi bệnh dặng. Đến chừng cô sẽ lành mạnh rồi, thì tôi tuy-y có muốn chơi-nhời lại như bây giờ thì chơi, song tôi chắc rằng thế nào đến khi đó cô cũng muốn cái cách sinh hoạt yên-tĩnh, nó đã làm cho cô sung-sướng mà lại giữ mãi được cái d'êm sắc trăm ngự lực-nhận của cô.

- Tôi tưởng rằng đêm nay ông đợng cảm-khái ông nói làm vậy, chứ mai một chắc ông không hơi đâu mà theo tôi nói.

- Thu-Cúc ơi có há; cho phép tôi nhắc lại, trước kia có đau trong hai tháng trời, thì trong hai tháng trời đó không một ngày nào là tôi không đi dò hỏi tin tức về bệnh-tình của cô.

- Tôi nhớ lắm, nhưng sao ông đã có bụng đến thăm tôi mà lại không đi thăm tôi chừ tôi nằm?

- Vì lúc bấy giờ tôi chưa quen biết gì với cô.

- Với một người đàn-bà như tôi thì thế, có lẽ bây giờ sẽ...
 - Cũng có lẽ, nhưng mà tôi chưa muốn nói liền với cô bữa nay.

- Thế thì tốt hơn là đừng khi nào ông nói chuyện ấy với tôi.

- Sao vậy?

- Bởi vì nếu nói ra thì có hại lẽ hết tiện.

- Là những lẽ gì?

- Tôi không nghe lời ông, chắc rằng ông sẽ giận tôi, mà nếu tôi nghe, thì tôi sẽ làm buồn bã cho ông nhiều lắm, một người đàn bà buồn rầu, ốm yếu lãnh-lạnh lại không chừng không đời, mỗi ngày thường họ ra huyết vài tiêu xài đến những một trăm ngàn quan mỗi năm, thì có những người già cả mà giàu có lớn như công-tước là chịu được, chứ còn một người trai-trẻ như ông thì ắt phải lấy làm bực lắm, nghiệm như từ trước đến giờ bao nhiêu những người tinh-nhơn trai-trẻ của tôi không mấy lúc họ cũng đều chán tôi hết thấy thì ông đã biết.

Tôi không trả lời chi hết; tôi

chỉ ngồi tôi nghe. Mấy câu của cô ta vừa nói đó thiệt là chớ-lành quả, khiến cho tôi càng nghĩ tới cái c'ộc đời vất-và của cô ta hao nhiều lại càng thương tâm bấy nhiêu, chỉ ngồi mà làm thinh, chờ không biết nói một tiếng gì hết thấy.
 Thu-Cúc lại nói: Nay giờ mình nói những chuyện trẻ con quá. Thôi, đưa tay đây, tôi dắt ông đi trò vào ăn với tôi, kéo lâu quá người ta không hiểu mình làm chi trong này.
 - Cô muốn trở vào thì cứ việc vào, nhưng xin có چه phép tôi ở lại đây.
 -- Sao vậy?
 -- Bởi vì trông thấy cô vui đùa thì tôi lại buồn thương-lâm quá.
 -- Nếu vậy thì tôi không vui đùa nữa đâu.
 - Thu-Cúc ơi, xin cô hãy nghe tôi nói với cô một câu này mà chắc rằng người ta cũng đã nói với cô nhiều lần rồi và nghe đi nghe lại mãi, có lẽ bây giờ sẽ cùng không tin, nhưng câu đó là thiệt tình lắm và tôi chỉ nói với cô một lần này mà thôi, không bao giờ tôi lặp trở lại.
 - Câu gì?... có ta vừa nói vừa hé cười như... ở ngoài me lúc sắp nghe những lời đến không của một đứa con.
 (Còn nữa)

TRINH-THAM TIÊU-THUYẾT

HÀNG-X

Dịch giả NHƯ NGỌC (Giữ bản quyền)

XVII

(Tiếp theo)

Nước phép Chúa Trời, thu oan sạch. Sự tư Ông Nguyệt, nợ tình vương

Vậy thì biết bao nhiêu là mối nghi ngờ cho người này, chỉ xét lại cho kỹ chút nữa... thì có thể quyết được ý là kẻ thù-phạm chờ không có gì nữa.

Tôi hỏi bạn tôi: - Bây giờ anh định làm sao? - Lấy đôi giày của anh... không còn gì hơn nữa...

(47) quân thì đã nói gì tắt là làm được mà làm lẹ như chơi.

XVIII

...Tình là giây oan.

Nguyễn Du

Bạn tôi tình không theo chàng trẻ tuổi đó nữa, kéo tôi về một ngày cà-phê ngồi bàn chuyện.

Chúng tôi kiếm một góc không ai người, bèn đem rượu bời ra cho anh em giải khát.

- Anh có biết vì đâu mà tôi mới gặp hai anh em người này... đến là lần đầu mà bé ngay tên họ hai người ấy và làm sao họ lại xem cuộc lễ của cho linh-hồn cha con Phạm-công không?

- Không, tôi không hiểu anh kiếm đâu ra những manh-mối ấy Trần-Hào-hữu nói cho tôi hay đi.

- Trần-Hào-hữu là ai.

- Anh không nhớ Trần-Hào-hữu là người đồng-hương với Phạm-công lấy khêu-cuốn thì có ý lại khai nhiều việc quan trọng về lịch-sử của Phạm-công đó mà...

A, phải rồi. Con người này Nam, nói luôn miệng, nhưng là hảo-hữu của Phạm-công lấy Địch-bá trước ở bên nước Sui, của khắp người ta trong lịch-sử đó phải không?

- Chính thị. Con người có ảnh hưởng một chút mà hay vui tành. Những lời khai ta y quan trọng lắm...

- Phải, tôi có nhớ y kiếp xưa của Phạm-công...

- Nguyễn-ông là người nhân thiện của Phạm-công cũng biết có những việc xấu của y, song chúng chịu nói ra, nhờ có lão-hữu mà ta rõ hết.

- Anh nói lại cho tôi nghe. - Hào-hữu kể chuyện rằng Phạm-công làm nên đại-phát-già

là nhờ ở một món tiền giết của người anh em bạn. Tôi sau tra ra được là một ông họ Ly Nguyễn là Ly-ông khi sang Tàu thế-giới có gọi lại Phạm-công mấy trăm ngàn quan, đến chừng buôn thua bán lỗ trở về đòi Phạm-công thì y chối bay, không chịu trả tiền lại, hai bên kiện nhau. Ly-công không có giấy-tờ gì trong tay nên thua kiện, tức minh tòa thương-tình Ly-công vì sâu não mà phải bỏ mình.

Tôi theo lời Hào-hữu mà kiếm được tờ «Tụng đình thời-bao» có nói về việc đó thì mới rõ được tên họ người b Phạm-công giết tiền đó và biết rõ việc đó là có thiệt vậy không sai. Sau tôi cho người dò-la lại biết thêm rằng Ly-công chết để lại một người vợ góa, hai đứa con: một trai, một gái...

- Tôi đoán ra rồi: hai anh em người hỏi này là con Ly-công, phải không anh?

- Chính thị. Chúng niên-thiếu lấy làm chức quan ba, kêu là quan ba Lý-Đạt-Khai để có nhiều quân-công ở bên thuộc địa Phi-châu, danh-tiếng lừng lẫy, đã được thưởng Bắc đầu-bội-tinh.

- Nếu y đủ như vậy thì có lẽ sao dám làm liều đến phạm tội sát-nhơn. Văn biết y chẳng đời chúng ma y vốn là quan võ có tinh can-dảm và nóng nảy. Nếu cũng không lẽ dám bán ngày vô nhà Phạm-công mà anh-thực như vậy; y há lại không biết lo cho cái sự nghiệp của y mới bắt đầu rực-rỡ như vậy sẽ phải đến tan-nao lại thêm nhục-nhân cả thanh danh của giòng họ y nhà này sao? Ấy là một điều khó giải.

- Thông-thắng đã... Không nên buộc tội cho người ta trước khi xét đủ chứng cứ và tra hỏi người ta.

- Con chiếc gày có vết lỗ sơn đỏ như bó đầu đi đâu? Nó chẳng phải là cái hàng có chính y đã lại nhà Phạm-công bừa ông bị ám sát sao? - Cái đó thì tôi chắc lắm. Chúng niên-thiếu ấy chính là người quan binh mà tên lòng-tông nhà ngân-hàng đã tể hình dung, không trật đi dáng nào được nữa; đó là một điều chắc. Đến như chiếc giày kia có phải là chiếc giày của kẻ phạm không nghĩa là người mang chiếc giày ấy có phải là thủ-phạm không, thì ta phải đợi chứng nào lấy được chiếc giày đó xem xét rồi, mới có thể quyết được.

(còn nữa)

Hãy mua HÀNG-LÁ-MÔN thật thiết của HÀ-THANH CÔNG-TY 237 et 239 Rue Colonel Grimaud Saigon, (đường sau lưng Care xe lửa), đi vô cách rạp hát Thành-Xương chừng 300 thước. Hàng này THỰC SỰ của họ không ngoài hàng gian hùng đương bán, mà phải uống tiền: Cẩn thận của họ, giặt một lần mới biết giá thật.

LA RIZERIE MODERNE 159-161, Boulevard de la Somme, Saigon. Hình ảnh máy xay gạo hiện đại.

Maison C. ARDIN 115, rue de la Somme, Saigon. Hình ảnh máy xay gạo và các phụ kiện.

MỘT DỊP TỐT. Chúng tôi khuyên các quý khách hãy đến viếng ngay tiệm Đức-Thỉnh 81 đường Calnat Saigon.

925 là số xe hơi và dăng xe mà hàng AUTO-HALL đã bán được trong năm 1928 đối với năm 1927 chỉ bán được có 754.

J. CAIRNS Adresse télégraphique « DOUGLAS » Saigon. Hình ảnh máy xay gạo.

Chẳng còn lưu nữa! Địa hạt điện khí hiện ODÉON! CA NGỌT Đức Bá và Đ. G. G (10 thứ) KINH PHẬT Tung cầu (5 thứ)

Maison vendant le meilleur marché de tout Saigon HUNG-VƯƠNG Bazar Tonkinois Coiffeur 14 Rue Sabourain 14, SAIGON

Máy hát kiêu mới OLOTONAL. Mấy ngài biết chơi đều thích cả, và đã mua dùm cho bạn hiệu nhiều rồi. Bất kỳ máy hát kiêu nào và giá nào của bốn hiệu này, cũng đều tốt cả, vì cũng một đều lần phát như nhau.

Phòng khám bệnh & Cántho của Ông Trần-vân-Ng, y-khoa Tiến sĩ. Tất-nghiệp tại trường Đại-học Paris.

Muốn giữ gìn con-mắt nên đến nhà Bán-kiện MY-KHOUAN 229-231, Rue des Marins - CHOLON